

Mfv.II.10.417/2014/7.szám

A Kúria a dr. Sipka Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sipka Péter ügyvéd) által képviselt felperesnek a Récsei Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Récsei Szilárd ügyvéd) által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 6.M.287/2013. szám alatt megindított és másodfokon a Kaposvári Törvényszék 3.Mf.20.225/2014/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Kaposvári Törvényszék 3.Mf.20.225/2014/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint az alperes a 2012. április 16-án tartott közgyűlésén öt évre megválasztotta a felperest a hegybírói tisztség betöltésére. A közgyűlési határozatban a felperes bruttó bérét 247.000 forintban állapították meg. A felek a közöttük létrejött munkaszerződést nem foglalták írásba, azonban egybehangzóan állították, hogy a jogviszonyra a hatályos munkajogi szabályok az irányadók.

A munkaviszony fennállta alatt, 2013. január 1-jén lépett hatályba a hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény (Hktv.). Az ez alapján újonnan kinevezett hegybíró 2013. június 15-étől töltötte be tisztségét, addig a felperes mint hivatalban lévő hegybíró gondoskodott a részére meghatározott feladatok ellátásáról, illetve azok átadásáról. A felperes az új hegybírói tisztségre nem nyújtott be pályázatot.

Az alperes elnöke 2013. június 15-én kelt levelében tájékoztatta a felperest arról, hogy a hegybírói tisztség megszűnésével a munkaviszonya is megszűnik e nappal a törvény erejénél fogva a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 63. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel.

A felperes a munkáltató intézkedését sérelmezve az Mt. 79. § (1) bekezdés b) pontjára, illetve (2) bekezdésére hivatkozva 12 havi távolléti díja megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a felperes jogviszonya a Hktv. 58.§ (3) bekezdésére figyelemmel a törvény erejénél fogva szűnt meg.

A Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.287/2013/11. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és 200.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Indokolásában kifejtette, hogy az Mt. 63. § (1) bekezdésének e) pontja nem határozta meg taxatíván azon okok körét, amelyek a törvényben meghatározott egyéb megszűnési eseteket jelenthetik. A hegyközségekről szóló új törvény hatályba lépésének kötelező alkalmazása miatt nem volt szükség arra, hogy a munkáltató a felperes határozott ideig tartó jogviszonyát egyéb módon megszüntesse. Az adott esetben nem volt alkalmazható az Mt. 79. § (1) bekezdés b) pontja, mivel a jogviszony megszüntetése nem az alperes akaratától függött, arra jogszabályi változás folytán került sor, az új törvény rendelkezéseinek hatályba lépésével szűnt meg a felperes jogviszonya. A Hktv. állami beavatkozást jelentett a felek magánviszonyaiba, korlátozta a magán autonómiájukat. Nem találta megalapozottnak az elsőfokú bíróság a felperes normakontroll iránti indítványát sem.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Kaposvári Törvényszék 3.Mf.20.225/2014/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy a Hktv. 58. § (3) bekezdésében előírtak kötötték az alperesi munkáltatót is. A felperes új hegybírói pályázatot nem nyújtott be, ezért munkaviszonya a törvény erejénél fogva megszűnt. Ennek megfelelően az alperest nem terhelte az Mt. 79. § (1) bekezdés b) pontja szerinti azonnali hatályú felmondás kötelezettsége.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria a másodfokú ítéletet az elsőfokú ítéletre is kiterjedően helyezzen hatályon kívül, és kötelezze az alperest 2.964.000 forint és kamatai megfizetésére a perköltség viselése mellett, illetve az ítéletek hatályon kívül helyezésével utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására.

Álláspontja szerint az Mt.63. § (1) bekezdése jelen esetben nem

alkalmazható, a miniszteri indokolás is eltérő tényállásokat sorol fel. Álláspontja szerint a Hktv. 58.§ (2) bekezdése nem értelmezhető törvényben meghatározott egyéb esetnek, mivel a jogalkotó nem kívánhatta azt, hogy az Mt. kogens rendelkezéseinek kijátszásával egy ágazati szabály hatályba léptető rendelkezésével a munkaviszony megszüntethető legyen. Az eljáró bíróságok csupán nyelvtani értelmezéssel jutottak arra a következtetésre, hogy a munkaviszony megszűnt, a normaszöveg értékelése azonban nem vezethetett volna erre az eredményre.

Hivatkozott arra is, hogy a Hktv. 58. § (3) bekezdése nem a jogviszony, hanem a megbízátság megszüntetéséről rendelkezett, így, ha a felperes megbízátsága meg is szűnhetne a jogszabály átmeneti rendelkezése alapján, ez a munkaviszonyát nem érinthette, arról a feleknek külön kellett volna rendelkezniük. A jogszabály nem munkakört szüntetett meg, hanem feladatot, és a munkaviszony alanyai dönthettek volna úgy is, hogy a felperest más munkakörben, az adott munkaviszonyban tovább foglalkoztatják. Fenntartotta azt az érvelését is, hogy a Hktv. 58. § (3) bekezdése az Alaptörvénybe ütközött, és sértette az Európai Unió Alapjogi Chartáját, valamint az Európai Szociális Chartát. Ennek megfelelően a hegyközség intézkedése sértette az Mt. 6. § (2) bekezdését, 7. §-át, valamint 79. § (1) és (2) bekezdését is, másodlagosan utalva az Alaptörvény 12. Cikkének megsértésére. Álláspontja szerint nem volt jelentősége annak a körülménynek, hogy a felperes az új hegybírói tisztség betöltésére nem nyújtott be pályázatot, így a foglalkoztatás feltételei jelentősen módosultak volna.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a felülvizsgálati kérelem „elutasítását” kérte. Álláspontja szerint a hegyközségekről szóló törvény nem alaptörvényellenes, annak a felperes által hivatkozott rendelkezése a munkavállalás és a foglalkozás szabadságát és megválasztásának szabadságát biztosítja, amelyek a Hktv. rendelkezései által nem kerültek korlátozásra. Álláspontja szerint az adott jogszabályi rendelkezés nyelvtani, illetve logikai értelmezése is arra az álláspontra vezet, melyre az első- és másodfokon eljáró bíróságok helyezkedtek. Maga az Mt. biztosította annak lehetőségét, hogy egyéb ágazati törvények speciális rendelkezéseket állapítsanak meg a munkaviszony megszűnésének eseteként, így az Mt. adott §-ának ezen értelmezése nyilvánvalóan nem ütközött a jogalkotó akaratába sem, az alperest pedig nem terhelte továbbfoglalkoztatási kötelezettség.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A felperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályhelyként

az Mt. 63. § (1) bekezdése e) pontját, 79. § (1) és (2) bekezdését, illetve 6. § (2), illetve 7. §-a megsértését jelölte meg, és hivatkozása szerint az Alaptörvény 12. Cikke is sérelmet szenvedett.

A felperes a felülvizsgálati kérelem benyújtását megelőzően nem kifogásolta azt, hogy az alperes eljárása az Mt. 6. § (2) bekezdésébe, illetve 7. §-ába ütközött, a jogerős ítélet pedig csak olyan körben támadható felülvizsgálattal, amely az első- és a másodfokú eljárásban is felmerült (EBH 2001.371., BH 1997.54.). Erre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati kérelem ezen pontját érdemben nem vizsgálta.

AZ Mt. 63. § (1) bekezdésében a munkaviszony megszűnésének négy esetét határozza meg, emellett az e) pontban azt is rögzíti, hogy a munkaviszony törvényben meghatározott más esetben is megszűnhet. E körbe tartozik az, ha az Mt. más helyen határoz meg munkaviszony megszüntetését eredményező tényállást, de az is, ha más törvény fűz valamilyen jogi tényhez munkaviszony megszűnési következményt. A perbeli esetben ez történt: a 2013. január 1-jén hatályba lépett Hktv. 58. § (3) bekezdése akként rendelkezett, hogy a korábbi hivatalban lévő hegybírók megbízatása az új hegybírók hivatalba lépésével megszűnik. E kogens jogszabályi rendelkezés kötötte a munkáltatót is, így a felek között fennállt jogviszony a törvény rendelkezése folytán a felek akaratától függetlenül szűnt meg.

Helytállónan állapították meg ennek megfelelően az eljáró bíróságok, hogy a Hktv. 58. § (3) bekezdésében megfogalmazott eset megfelel az Mt. 63. § (1) bekezdése e) pontjában rögzített, törvényben meghatározott más, a munkaviszony megszűnését eredményező ténynek nemcsak az adott jogszabályi rendelkezések nyelvtani, hanem logikai és teleologikus értelmezése alapján is. A jogalkotó szándéka arra irányult, hogy a korábbi hegyközségekről szóló törvény jogalkotási anomáliáit kiküszöbölje, és a működést új alapokra helyezze, amely érintette a hegybírói tisztséget is.

Helytállónan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az Mt. 79. § (1) bekezdés b) pontja nem kerülhetett alkalmazásra, mivel a jogviszony nem az alperes akaratából került felszámolásra, és nem volt munkakör-felajánlási kötelezettsége sem. A hegybírói tisztség ellátása szorosan összefüggött az ennek jogi kereteit biztosító munkaszerződéssel. A munkaviszony feltételezte azt, hogy korábban megválasztják hegybírónak a munkavállalót, és e jogviszony szükségszerűen osztotta a tisztség jogi sorsát. Ennek megfelelően, mivel a Hktv. 58. § (3) bekezdése szerint a régi hegybíró megbízatása az új hegybíró kinevezésével megszűnt, megállapítható, hogy a felperes hegybírói feladatok ellátására irányuló munkaviszonya is megszűnt.

A felperes munkaviszonya a hegybírói feladat ellátására jött létre, mint a tisztség betöltésére vonatkozó egységes jogviszony, ennél fogva a hegybírói megbízásnak a Hktv. 58. § (3) bekezdése alapján történő megszűnése egyben a munkaviszony megszűnését is eredményezte az Mt. 63. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel. Ebből a szempontból a két jogszabályt együtt, egymásra tekintettel kell értelmezni.

A felperes nem bizonyította azt, hogy valamely az Alaptörvényben biztosított alapvető joga sérült volna és nem jelölte meg azt sem, hogy az intézkedés az Európai Unió Alapjogi Chartájának, illetve az Európai Szociális Chartának mely rendelkezését sértette.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni.

A felülvizsgálati eljárási illetéket a felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. december 10.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági tisztviselő